

ISTRAŽIVANJE

*«Žene, muškarci i nasilje
u adolescentskim vezama»*

Izveštaj o anketiranju koje je rađeno na Fakultetu kriminalističkih nauka „Mirovni aktivizam u Bosni i Hercegovini“

Anketa je rađena na Fakultetu kriminalističkih nauka 2008. godine u sklopu studije „Mirovni aktivizam u Bosni i Hercegovini“. Studija o mirovnom aktivizmu nevladinog sektora u Bosni i Hercegovini nastala je kao rezultat želje i ideje da se na jednom mjestu zabilježe glavne aktivnosti nevladinih organizacija u 13 poslijeratnih godina, koje su vodile uspostavljanju suživota, razvoju tolerancije i pomirenja na ovim prostorima.

Cilj ove studije je da predstavi informacije o mirovnom radu, međuetni kom dijalogu, borbi za ljudska prava i prava manjina, da vrednuje uspjehe i neuspjehe nevladinog sektora u ovoj oblasti, odredi izazove i poboljša buduće aktivnosti na polju mirovnog rada, ali i da promoviše mir i podiže svijest o njegovoj vrijednosti, da novu snagu mirovnim nevladinim organizacijama i doprinese stvaranju novih generacija mirovnih aktivista.

Ispitanici ankete su bili studenti i studentice Univerziteta u Sarajevu tj. Fakulteta kriminalističkih nauka.

U anketi koja je rađena na Fakultetu kriminalističkih nauka ispitan je 71 student i studentica ovog fakulteta. Njih 44% je 1988. godišta, 23% - 1987., 14% - 1989., 8% - 1986., 4% - 1985., 1% ih je 1985. i 1990. godišta, a njih 3% nije dalo svoj odgovor koje su godišta.

Na pitanje da li znaju šta je nacionalizam, 97% je odgovorilo da zna, a 3% da ne zna šta je to nacionalizam.

Na pitanje da li to mogu objasniti svojim riječima, 15% ih je odgovorilo da ne mogu objasniti, 15% ih nije dalo svoje odgovore, a ostalih 69% je dalo sljedeće odgovore:

- Širenje vjerske i nacionalne mržnje;
- Vjerovanje u svoju vjeru, a ne priznaju i drugu vjeru;
- Mržnja jedne nacije prema drugoj;
- Privrženost određenoj nacionalnoj grupi uz poštivanje drugih i drugih;
- Opređeljenje jednoj naciji;
- Uvažavanje svoje nacije i tolerancija prema dugim – pozitivan nacionalizam, negiranje drugog i drugačijeg- negativan nacionalizam;
- Naklonjenost prema svojoj naciji, ali ne omalovažavanje druge nacije;
- Ljubav prema svom narodu uz negativan stav prema drugom;
- Mogućnost opredjeljenja;
- Negativna pojava u društvu.

Na pitanje da li je nacionalizam poželjan, ako jeste, zašto? Odgovorili su sljedeće:

Njih 84% je odgovorilo da nije poželjan, 7% ih je odgovorilo da je poželjan, 6% nije dalo precizan odgovor nego su odgovorili sa manje – više i 3% ih nije ništa odgovorilo.

Na pitanje ako nacionalizam nije prisutan, zašto nije, njih 24% odgovorilo je sa ne znam ili nije ništa odgovorilo. Ostali 76% je odgovorilo sljedeće:

- Zbog toga što bi bio veći mir i ne bi se narodi toliko razlikovali i potcjenjivali druge;
- Dovodi do ratova;
- Zbog boljeg i lakšeg suživota;
- Nacionalizam teži ka razdvajanju i ratovanju. Ništa dobro ne donosi;
- Stvara jaz između naroda, šteti državnoj strukturi kao što je naša u BiH u smislu stvaranja mržnje i neslaganja između naroda;
- Dovodi do mnogih problema;
- Zato što sa sobom donosi velike posljedice;
- Ljudi se gledaju drugim oči, obično pretjeruju sa ispoljavanjem pripadnosti religiji;
- Stvara veću mržnju kod naroda;

- Ima negativne posljedice na narod, povećava mržnju i netrpeljivost, ugrožava opstanak države;
- Najčešći je uzrok ratova;
- Odvaja ljude;
- Nije u redu posmatrati i dijeliti ljude na osnovu vjere;
- Predstavlja kamen spoticanja za suživot i toleranciju;
- Remeti mir u državi;
- Razdvaja građane u svakom pogledu;
- Nije poželjan zato što smo mi svi isti i nikoga ne trebamo diskriminirati samo zbog toga što je druge nacije.

Na pitanje da li je nacionalizam prisutan u BiH? Kako? odgovorili su sljedeće:

Njih 51% je odgovorilo da je nacionalizam prisutan u velikom broju, 3% ih nije dalo svoje odgovore, a 46% je odgovorilo sljedeće:

- Zbog toga se stvaraju velike tenzije i netolerancija među ljudima;
- Prisutan je – primjer rata koji je bio;
- Najviše kroz politiku;
- U manjoj mjeri kod nacionalističkih skupina;
- U svim sferama života;
- Međusobnim omalovažavanjem ljudi i pozivanjem na rat;
- U svim mogućim planovima i strategijama;
- U svim oblicima društvenog života;
- Odgovorni su političari i njihove politike i način na koji stvaraju tenzije između građana;
- Tako jer pojedinci posmatraju ljude kroz nacionalističke poglede;
- Pripadnici svih vjerskih skupina poštuju samo svoje vjere;
- Putem stranačke politike;
- Kao instrument za postizanje nekih ciljeva, instrument za manipuliranje;
- Zbog rata.

Da li ste za suživot i toleranciju?

94% ih je odgovorilo da jesu za suživot i toleranciju, dok njih 6% nije za suživot i toleranciju.

Na pitanje da li vjeruju u jedinstvenu Bosnu i Hercegovinu, odgovorili su sljedeće:

63% ih je odgovorilo da vjeruju, 35% da ne vjeruju u jedinstvenu Bosnu i Hercegovinu, a 1% ih nije ništa odgovorilo.

Da li su do sada na predavanjima slušali o nacionalizmu, iz kojih predmeta i kod kojih nastavnika, odgovorili su:

Da nisu slušali odgovorilo je 63%, 3% nije dalo nikakav odgovor, 6% je odgovorilo da veoma rijetko slušaju na predavanjima o nacionalizmu, veoma malo, gotovo nikako, a neki su odgovorili da je to samo ponekad spomenuto kroz priču. 27% dali su sljedeće odgovore tj. da su slušali iz sljedećih predmeta i kod sljedećih nastavnika:

- *Viktimologija i državno i društveno uređenje*, prof. Azra Adžajli - Dedovi ;
- *Retorika i kultura izražavanja*, prof.dr.Ša ir Filandra;
- *Ljudsko pravo*, prof. dr. Lada Sadikovi ;
- *Gender*, prof. Azra Adžajli - Dedovi ;
- *Osnove sigurnosti*, Doc. dr. Munib Bisi ;
- *Iz Etike*.

Iz njihovih odgovora se vidi da su najviše slušali o nacionalizmu kod prof. Azre Adžajli - Dedovi .

Na pitanje da li su imali predavanje o nacionalizmu kao uzroku rata u Bosni i Hercegovini (1992-1995.), iz kojih predmeta i kod kojih nastavnika, odgovorili su sljedeće:

68% je odgovorilo sa NE, 7% nije dalo nikakav odgovor i 25% su dali sljedeće odgovore:

- Na nekim sporednim predavanjima i kod nekih profesora, ali samo sporedno;
- Iz *Viktimologije*, prof. Azra Adžajli - Dedovi ;
- *Državno i društveno uređenje Bosne i Hercegovine*, prof. Nusret Agi ;
- Da, ali ne na fakultetu već na drugim institucijama;
- *Gender studije*, prof. Azra Adžajli - Dedovi .

Na pitanje da li su imali nastavu o kulturi mira i toleranciji, oni su odgovorili:

69% je odgovorilo da nije imalo nastavu, 3% nije dalo odgovor, 4% ih je odgovorilo da su imali slabo nastavu o kulturi mira i toleranciji, a 24% je dalo sljedeće odgovore:

- Imali su nastavu kod prof. Mirsada Abazovića - *Sigurnosna kultura*;
- U osnovnim i srednjim školama učestvovali su u nevladinim projektima o toleranciji i miru;
- *Gender studije* kod prof. Azre Adžajli - Dedovi ;
- Zatim iz predmeta *Retorika, kultura i izražavanje*.

Na pitanje da li profesori u nastavnom procesu propagiraju mir i toleranciju odgovorili su sljedeće:

13% je odgovorilo sa NE, 4% nije ništa odgovorilo, 10% ih je odgovorilo da to profesori u nastavnom programu propagiraju ponekad, ali rijetko; poneki; kako koji; da, ali vrlo malo. 73% je odgovorilo sljedeće:

- Većina ih se drži svog predmeta;
- Propagiraju, ali ne razgovaramo mnogo o tome;
- Da, skoro svi profesori;
- Propagiraju mir na nastavi da bi mogli predavati etiku ili neku drugu nauku;
- Većina njih u nastavnom procesu propagiraju mir i toleranciju;

Po njima profesori koji najviše propagiraju u nastavnom procesu kulturu mira i tolerancije su:

32% nije dalo svoje odgovore, 4% je odgovorilo da to ne radi ni jedan profesor, 15% ih je odgovorilo da to rade svi profesori, 3% nije sigurno šta da odgovori, a 45% dali su odgovore koji su to profesori. Najviše ih je odgovorilo da je to prof. Azra Adžajli - Dedovi . Zatim su naveli i ove profesore: prof.dr.Šahin Filandra, Haris Halilović , Lada Sadiković , Nusret Agi , Zenaid Dželmo, Jasmin Ahi , Mirsad Abazović , Muslina Muhović , Sakib Softić . Njihov odgovor je da su to otprilike svi profesori i da svi oni propagiraju mir i toleranciju.

Na pitanje da li žele Mirovne svesove u nastavi, oni su dali sljedeće odgovore:

32% ih je odgovorilo da ne želi mirovne svesove u nastavi, 4% ih nije ništa odgovorilo, 8% je odgovorilo sljedeće:

- Možda;
- Poželjni su, ali na ovom fakultetu bolje je da se baziramo na svesovima vezanim za kriminalistiku;
- Mislim da nije moguće ubaciti svesove u raspored;
- Imamo mnogo obaveza da bi to mogli pratiti, mislim da to ne zavisi od nas.

55% je odgovorilo da bi željeli tu nastavu i neki od njih su dali i svoje komentare:

- Jer bi na taj način postigli neki vid mira;
- Da, ali da to samo bude po želji, ko želi da sluša.

Izvoještaj o anketiranju „Nasilje u adolescentskim vezama“

U periodu od 25. novembra do 10. decembra 2008. godine u sklopu projekta *16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama* anketirano je ukupno 100 ljudi, od čega su ankete „Nasilje u adolescentskim vezama“ rađene na 20 ljudi.

Ispitanici ankete su bili studenti i studentice Univerziteta u Sarajevu i učenici srednjih škola.

Anketa je urađena s ciljem:

- ispitivanja, prepoznavanja i razumijevanja uestalosti nasilja u adolescentskim vezama.
- te da se dobiju povratne informacije vezane za nasilje u adolescentskim vezama jer smatramo da su mlade osobe te koje najbolje znaju šta im je potrebno.

Anketa o nasilju u adolescentskim vezama obuhvatila je **65% djevojaka i 35% muškaraca.**

Strukturu prema dobi, razred i uspjeh možete pogledati u tabeli:

DOB		RAZRED		USPJEH	
16 godina	85%	Treći	55%	Odlisan	20%
17 godina	15%	Drugi	45%	Vrlodobar	45%
				Dobar	25%
				Dovoljan	5%
				Nedovoljan	5%

Odgovore na pitanje s kim žive, da li su zadovoljni sobom, kako se osjećaju i dr. možemo vidjeti iz tabele:

Žive sa ocem i majkom	90%
Sa bakom i djedom	5%
U dječijem domu	5%
Zadovoljni sa sobom	75%
Nezadovoljni sobom	5%
Koji žele imati više poštovanja prema sebi	40%
Koji ne bi željeli imati više poštovanja prema sebi	10%
Oni koji misle da nemaju puno toga čime bi se ponosili	10%
Osjećaju se potpuno beskorisno	30%
Osjećaju se potpuno korisno	30%
Da sami rade i završavaju zadatke kao većina drugih ljudi	10%
Ne smatraju se sposobnim da sami obavljaju zadatke	55%
S vremena na vrijeme se osjećaju bezvrijedno	5%
Ne osjećaju se bezvrijedno	10%
Sposobni su kao i drugi ljudi	35%
Nisu sposobni kao drugi	75%
Posjeduju niz vrijednih osobina	5%
Oni koji jako malo vrijede	60%
Vrijede koliko i drugi ljudi	10%

Iz priložene tabele možemo vidjeti kako su odgovorili na pitanja šta se sve događalo ili šta se sve događalo u njihovoj obitelji:

	DA	NE
Odrasle osobe često vi u na tebe	25%	75%
Odrasle osobe te vrijeđaju i nazivaju pogrđnim imenima	5%	95%
Odrasle osobe te kažnjavaju zatvaranjem i/ili oduzimanjem hrane	5%	95%
Odrasle osobe te kažnjavaju zabranom telefoniranja i/ili izlazaka	35%	65%
Odrasle osobe te tuku, vuku za kosu ili šamaraju	10%	90%
Odrasle osobe ti prijete i zastrašuju te	10%	90%
Odrasle osobe uzimaju ili namjerno uništavaju tvoje stvari	15%	85%
Sukobi se rješavaju korištenjem fizičke sile	10%	95%
Odrasle osobe se ponašaju nasilno pod uticajem alkohola i/ili droga	20%	80%
Odrasle osobe te dodiruju na seksualan način	5%	95%
Odrasle osobe te prisiljavaju na neželjno seksualno ponašanje	5%	95%

Na pitanje da li su ikada bili u vezi, 75% učenika je odgovorilo da je bilo u vezi, a 20% ih je odgovorilo da nije bilo nikada u vezi.

Na pitanje koliko je trajala njihova najduža veza, jesu li trenutno u vezi, da li su zadovoljni vezom ili ne odgovorili su sljedeće:

2 godine	5%	Trenutno u vezi	30%
1 – 2 godine	5%	Nije u vezi	60%
6 – 12 mjeseci	35%	Zadovoljno vezom	15%
2 – 5 mjeseci	25%	Nezadovoljno vezom	5%
0 – 1 mjesec	5%	Nikad ne razgovaraju o osjećajima	5%

Odgovore na pitanje kako se ponašaju u vezi možemo vidjeti iz sljedeće tabele:

	DA	NE
Govoriš stvari koje vrijeđaju ili ponižavaju mladića/djevojku pred drugima	5%	75%
Prisiljavaš mladića/djevojku na sex	10%	70%
Udaraš ili šamaraš mladića/djevojku	5%	75%
Ismijavaš mladića/djevojku	5%	75%
Ponašaš se izrazito ljubomorno	15%	65%
Ponašaš se posesivno, kao da je mladić/djevojka tvoje vlasništvo	5%	75%
Bacaš predmete na mladića/djevojku	5%	75%
Optužuješ mladića/djevojku da se viđa s drugima		80%
Prijetiš da ćeš ozlijediti mladića/djevojku ili nekoga tko mu/joj je blizak	5%	75%
Povlačiš za kosu ili guraš mladića/djevojku	5%	75%
Namjerno uništavaš neku stvar koja pripada mladiću/djevojci	15%	65%
Provjeravaš stalno gdje je mladić/djevojka i šta radi	15%	65%
Koristiš ucjene i manipulacije da bi dobio/dobila	5%	75%
Prijetiš mladiću/djevojci da ćeš se ubiti ako te ostavi	5%	75%
Nagovaraš i ucjenjuješ mladića/djevojku da bi pristao/la na sex	5%	75%
Nazivaš mladića/djevojku pogrđnim imenima	10%	70%

Razlozi zbog kojih se ovako ponašaju u vezi su sljede i:

Samoodbrana	25%
Ljubomora	15%
Kontrola partnera/ice	10%
Iskazivanje bijesa	5%
Odgovor na provokaciju	25%
Problemi u komunikaciji	5%
Strah od odbacivanja	5%
Prekid veze	5%
Uticaj alkohola i/ili droga	5%

Navedena ponašanja koja smatraju ili ne smatraju nasiljem možemo vidjeti iz priložene tabele:

	DA	NE
Ograničavanje vremena koje mladi /djevojka provodi s prijateljima/prijateljicama ili s obitelji	20%	55%
Uništavanje stvari i imovine	50%	25%
Očekivanje da mladi /djevojka bude uvijek na raspolaganju	20%	50%
Šamar	40%	35%
Prigovaranje zbog izgleda, ponašanja	25%	45%
Vikanje	50%	25%
Nagovaranje na seksualne odnose	35%	30%
Vrijeđanje i nazivanje pogrdnim imenima (npr. glupa o/glupane)	30%	45%
Povlačenje za kosu	40%	35%
Udarac	50%	25%
Prisiljavanje na seksualni odnos	55%	20%
Ucjene, izjave tipa: «Da me voliš, ti bi ...»	20%	45%
Ignorisanje (ponaša se kao da te nema)	25%	40%
Prijetnja nasiljem	50%	25%
Mladi insistira da djevojka napravi pobačaj, iako ona to ne želi	35%	40%
Odnos prema mladi u/djevojci kao vlasništvu	45%	30%
Onemogućavanje u izražavanju vlastitog mišljenja	30%	40%
Ljubomora	20%	50%
Ogovaranje	20%	50%
Omalovažavanje	30%	40%
Prisiljavanje da se izabere između prijatelja/prijateljica i mladi a/djevojke	30%	40%
Bacanje stvari na mladi a/djevojku	55%	15%
Guranje	30%	40%
Praćenje, nadzor, kontrola	40%	35%
Donošenje odluka umjesto partnera/partnerice	35%	35%

Na pitanje šta bi prvo učinila/učinio da te tvoj mladi /djevojka udari odgovorili su sljedeće:

Obratio/obratila se za pomoć odgovarajućim osobama	5%
Prekinuo/prekinula vezu	35%
Tražio/trajila pomoć prijatelja/prijateljice	5%
Uzvratio/uzvratila udarac	25%
Razgovarao/razgovarala sa roditeljima	5%
Porazgovarao/porazgovarala s djevojkom/mladi em o tome	10%
Zvao/zvala policiju	55%

Na pitanje zbog čega NE prijavljuju doživljeno nasilje u vezi odgovorili su:

Osjećaj krivnje, odgovornost za nasilje	30%
Osjećaj srama	20%
Strah od odbacivanja, napuštanja	5%
Strah od osвете	20%
Ne isplati se prijavljivati, ionako niko neće ništa poduzeti	5%
Strah da im se neće vjerovati	5%

Iz priložene tabele možemo vidjeti kako su odgovorili na pitanje jesu li u svojoj školi vidjeli, doživljeli ili počinili neko od ovih ponašanja:

	VIŠENO	DOŽIVLJENO	POČINJENO
Širenje glasina ili laži	60%	20%	
Krađa ili uništavanje imovine	60%	5%	
Vrijeđanje i omalovažavanje zbog nečijeg izgleda ili načina govora	60%	10%	
Neželjni komentari, geste ili ružne šale o nečijoj seksualnosti	65%		10%
Vrijeđanje i omalovažavanje zbog nečije nacionalnosti	50%	10%	15%
Neželjno dodirivanje, štipanje, itd. u seksualnom smislu	65%		
Vrijeđanje i omalovažavanje zbog nečije seksualne orijentacije	40%		5%
Prijetnja oružjem (nož, pištolj...)	30%	5%	5%
Vrijeđanje i omalovažavanje zbog nečije vjeroispovijesti	40%		
Tužnja	65%		
Guranje, naguravanje, udaranje	45%	5%	5%

Kako se slažu sa sljedećim tvrdnjama možemo vidjeti iz tabele:

	DA	NE
Od djevojke se očekuje da pristane na sex s mladićem koji je potrošio novca na nju tijekom zajedničkog izlaska	10%	80%
Kada žene kažu NE, misle DA	35%	55%
Pravi muškarac je aktivan, agresivan, neovisan i dominantan	25%	60%
Ljubomora je način na koji se može pokazati ljubav	55%	30%
Osoba koja zlostavlja druge pod utjecajem alkohola ili droga nije odgovorna za svoje ponašanje	15%	55%
Prihvatljivo je da mladi udara djevojku ako ga je ona prevarila	15%	55%
Djeca trebaju oca čak i kada je nasilan prema majci	15%	70%
Posljedice psihičkog/emocionalnog zlostavljanja su podjednako ozbiljne kao i posljedice fizičkog zlostavljanja	25%	55%
Silovanje u braku je moguće	45%	40%
Normalno je zapostaviti prijatelje i prijateljice kada imaš momka/djevojku	50%	35%
Žena treba paziti da ne izaziva muškarca	35%	55%
Kada osoba odluči prekinuti nasilnu vezu, jednostavno joj je napustiti partnera- partnericu	45%	40%
Osobe koje zlostavljaju svoje partnere- partnerice na taj način pokušavaju kontrolirati	40%	40%
Prava žena je pasivna, brižna, osjećajna i brbljiva	30%	50%
Za neke osobe je dobro da ih partner- partnerica ponekad udari	15%	65%
Nekada su ljudi toliko ljuti da se ne mogu suzdržati od upotrebe fizičke sile	30%	50%
Osobe koje ne napuste nasilne partnere- partnerice žele biti	30%	50%

zlostavljane		
Društvo vrši pritisak na mlade da stupe u seksualne odnose	20%	60%
Osobe koje tuku svoje partnere- partnerice uvijek su nasilne	30%	50%
Kada par rješava svoje sukobe upotrebom fizičke sile, to je njihova stvar i ne treba se miješati	35%	45%
Prihvatljivo je ponekad u nagovaranju i uvjeravanju upotrijebiti i fizičku silu	20%	60%
Sram i strah esto su razlozi zbog kojih žrtve nasilja ne traže pomoć	50%	30%
Moguće je biti nenasilan u nasilnim situacijama	35%	40%
Postoje stvari koje mogu učiniti da pomognem prijatelju-prijateljici koji/koja je u nasilnoj vezi	50%	30%
Mladi i djevojke imaju različite razloge za ulazak u vezu-mladi i djevojke žele sex, a djevojke ljubav	45%	35%

Na pitanje da li u grupi njihovih bliskih prijatelja/prijateljica postoje osobe koje se nasilno ponašaju prema mladima/djevojci odgovorili su sljedeće:

	DA	NE
Postoje osobe koje se nasilno ponašaju prema mladima/djevojci	50%	40%
Nasilno se ponašanje odobrava/opravdava	20%	70%
Nasilno se ponašanje idealizira- to je «nepisano pravilo» grupe	15%	70%
Postoji pritisak da se i ti nasilno ponašaš ako želiš biti dio grupe	30%	60%

U medijima, uključujući i one pornografske, esto se nalaze i prikazi muško- ženskih odnosa, kao i slike seksualnosti. Po njihovom mišljenju, da li te medijske slike utiču na njih, možemo vidjeti iz sljedeće tabele:

	UOPŠTENE	U MANJOJ MJERI	NISAM SIGURAN/SIGURNA	U VEĆOJ MJERI	DA, SVAKAKO
Odgovaraju stvarnim osobama i situacijama?	25%	35%	15%		10%
Utječu na tvoj izgled?	35%	10%	20%	15%	5%
esto uključujući i slike nasilja?	60%	10%	5%		5%
Utječu na tvoj izbor partnera/partnerice?	45%	20%	5%		5%
Utječu na tvoje seksualno ponašanje?	50%	10%	10%		
Utječu na tvoju komunikaciju u vezi?	55%	10%	10%		

Većina ovih učesnika tj. 70% smatra da je nasilje u vezama ozbiljan problem, njih 5% misli da toga nema kod nas i 15% je onih koji misle da možda ima takvih slučajeva, ali da se oko toga ne bi trebala dizati velika prašina.

15% je onih koji su odgovorili da u njihovoj školi postoje programi i aktivnosti (radionice, predavanja, savjetovaništva...) koje se bave prevencijom nasilja u vezama, a 55% ih je odgovorilo da toga nema u njihovoj školi.

Izveštaj o anketiranju „16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama“

U periodu od 25. novembra pa do 10. decembra 2008. godine u sklopu globalne kampanje *16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama* napravljena je anketa, gdje je urađeno 100 anketa, od toga 20 sa studentima i studenticama Univerziteta u Sarajevu.

Anketa je urađena s ciljem:

- da se mladima skrene pažnja na postojanje ovog problema i da se utvrdi da li su spremni da se ovakve pojave dešavaju.

Ova anketa je obuhvatila:

MUŠKARACA	ŽENA	GODINE	%
40%	60%	20	40%
		21	15%
		22	25%
		23	10%
		24	10%

Iz priložene tabele možemo vidjeti da li su se u njihovom mjestu dešavali različiti oblici seksualne zloupotrebe:

	esto	rijetko	nikad
1. silovanje (primoravanje na seks fizičkom prisilom)	10%	45%	45%
2. pokušaj silovanja (pokušaj primoravanja na seks fizičkom prisilom)	15%	50%	35%
3. silovanje od strane više lica	10%	35%	55%
4. pokušaj silovanja od strane više lica	15%	40%	45%
5. incest (seksualno iskorištavanje od strane srodnika)	10%	30%	55%
6. navođenje na seks sa drugom osobom/osobama (kada se od nekog zahtijeva da stupi u seksualni odnos sa drugim osobama, kao npr. u agencijama za "poslovnu pratnju")	15%	45%	40%
7. obmana (lažno predstavljanje, zavaravanje, lažno obećanje) u cilju seksualnog iskorištavanja	35%	40%	25%
8. ucjena i/li prijetnja u cilju seksualnog iskorištavanja (kada se nekoj osobi zaprijeti da će joj biti nanesena neka šteta ili zlo ukoliko ne pristane na seks)	25%	35%	40%
9. zloupotreba položaja/autoriteta u cilju seksualnog iskorištavanja (npr. kada šef, poslodavac, očeuh/staratelj, profesor ili bilo koja nadređena osoba navodi na seks osobu koja je u podređenom položaju)	40%	40%	20%
10. seksualno iskorištavanje osobe koja se nalazi u izmijenjenom stanju svijesti (pod uticajem droga, alkohola, raznih stimulativnih sredstava, hipnoze, nekog obreda u okviru sekte itd.)	40%	40%	20%
11. seksualno iskorištavanje polno nezrele osobe (koja još nije u pubertetu, dakle mlađa je od 13 godina), nezavisno od toga da li je ta osoba dala pristanak ili ne	10%	55%	30%
12. seksualno iskorištavanje osobe koja nije u stanju da samostalno donosi odluke ili da pruži otpor (npr. zbog duševnog poremećaja, autizma, mentalnog hendikepa, tjelesne invalidnosti itd.)	30%	30%	40%
13. iskorištavanje seksualnosti osobe bez njenog znanja ili pristanka (kada se osoba fotografiše ili tonski snima, da bi se taj materijal kasnije nekome pokazivao)	25%	40%	35%
14. uznemiravanje: dodirivanje osobe bez njenog pristanka, u estetske ili vulgarne seksualne ponude, uprkos odbijanju osobe kojoj su te ponude upućene	40%	45%	15%

Oni su mišljenja da se u posljednje dvije godine nešto nego ranije dešava:

Silovanje	30%
Pokušaj silovanja	60%
Silovanje od strane više lica	25%
Pokušaj silovanja od strane više lica	25%
Incest	30%
Navođenje na seks sa drugim osobama	35%
Obmana	40%
Ucjene i/ili prijetnja	50%
Zloupotreba položaja/autoriteta	50%
Iskorištavanje osobe koja je u izmijenjenom stanju svijesti	20%
Iskorištavanje polno nezrele osobe	20%
Zloupotreba poremećene/nemoćne osobe	15%
Iskorištavanje seksualnosti osobe	65%
Uznemiravanje	70%

35% ih je koji su sigurni da se u krugu njihovih poznanika, prijatelja, rođaka i susjeda priča da se desio neki od oblika zloupotrebe, a njih 60% je koji uopšte nisu sigurni za to.

Onih koji su sigurni za jedan takav slučaj je 15%, za dva slučaja 15%, za četiri slučaja 10%, za pet slučajeva 5% i za šest slučajeva 5%.

Za prvi i drugi slučaj sigurni su od:

PRVI SLUČAJ		DRUGI SLUČAJ	
Drugara/dugarice	20%	Drugara/dugarice	20%
Osobe kojoj se to desilo	5%	Osobe kojoj se to desilo	5%
Onih kojima se to desilo	10%	Poznanika/poznanice	5%
Onih kome se to desilo, poznanika/poznanica	15%	Nekog drugog	5%
Nekog drugog	15%		

Osoba kojoj se to desilo i osoba koja je to učinila je:

KOJOJ SE DESILO	ŽENSKO	MUŠKO	KOJA JE TO UČINILA	ŽENSKO	MUŠKO
U prvom slučaju	60%		U prvom slučaju		60%
U drugom slučaju		5%	U drugom slučaju	5%	60%
U trećem slučaju	20%		U trećem slučaju		25%

Osobe kojima se to desilo u prvom, drugom i trećem slučaju imale su:

GODINA		GODINA		GODINA	
12	5%	17	10%	19	5%
16	15%	18	5%	21	5%
17	10%	20	10%	23	5%
18	15%	22	5%	43	5%
19	10%	26	5%		
24	5%				

Na pitanje da li su predhodno poznavale po inioca, dali su sljede e odgovore:

	DA	NE	NE ZNAM
U prvom slu aju	35%	15%	
U drugom slu aju	15%	10%	5%
U tre em slu aju	10%	10%	5%
Koji ne znaju			

Osoba kojoj se to dogodilo, koja je predhodno poznavala po inioca i ko je to po inio, možemo vidjeti iz tabele:

U 1. slu aju: ↓	U 2. slu aju: ↓	U 3. slu aju: ↓
1. komšija/poznanik.... 5%	1. komšija/poznanik	1. komšija/poznanik
2. prijatelj	2. prijatelj..... 10%	2. prijatelj
3. porodi ni prijatelj	3. porodi ni prijatelj	3. porodi ni prijatelj
4. šef/poslodavac	4. šef/poslodavac..... 5%	4. šef/poslodavac..... 5%
5. de ko/djevojka..... 10%	5. de ko/djevojka..... 5%	5. de ko/djevojka
6. bivši de ko/djevojka..... 5%	6. bivši de ko/djevojka... 5%	6. bivši de ko/djevojka... 5%
7. roditelj/ lan uže porodice. 10%	7. roditelj/ lan uže porodice	7. roditelj/ lan uže porodice
8. ro ak	8. ro ak	8. ro ak
9. kolega s posla	9. kolega s posla	9. kolega s posla
10. kolega iz škole.... 10%	10. kolega iz škole	10. kolega iz škole
11. nastavnik/profesor	11. nastavnik/profesor	11. nastavnik/profesor
12. o uh/staratelj..... 5%	12. o uh/staratelj	12. o uh/staratelj
13. neko drugi:_____	13. neko drugi:_____	13. neko drugi:_____

Da li je to poznato mjesto ili situacija u kojoj se taj doga aj desio možemo vidjeti iz sljede e tabele:

U 1. slučaju: ↓	U 2. slučaju: ↓	U 3. slučaju: ↓
1. ulica.... 10%	1. ulica	1. ulica..... 5%
2. zabava	2. zabava	2. zabava
3. porodica (kuća).... 10%	3. porodica (kuća)	3. porodica (kuća)
4. auto	4. auto..... 10%	4. auto
5. kafić	5. kafić	5. kafić
6. lift	6. lift	6. lift
7. haustor	7. haustor	7. haustor.... 5%
8. stan žrtve	8. stan žrtve	8. stan žrtve
9. stan počinioca..... 10%	9. stan počinioca.... 5%	9. stan počinioca
10. škola.... 10%	10. škola	10. škola
11. neki otvoreni prostor... 10%	11. neki otvoreni prostor	11. neki otvoreni prostor
12. diskoteka	12. diskoteka	12. diskoteka
13. radno mjesto žrtve	13. radno mjesto žrtve	13. radno mjesto žrtve... 5%
14. radno mjesto počinioca	14. radno mesto počinioca	14. radno mesto počinioca
15. neki magijski ritual	15. neki magijski ritual	15. neki magijski ritual
16. u okviru neke sekte	16. u okviru neke sekte	16. u okviru neke sekte
17. ne znam.... 15%	17. ne znam.... 15%	17. ne znam.... 10%
18. neko drugo mjesto:_____	18. neko drugo mjesto:_____	18. neko drugo mjesto:_____

Da li je osoba koja je to učinila bilo kada zlostavljala i druge osobe možemo vidjeti iz tabele:

	DA	NE	NE ZNAM
U prvom slučaju	5%	5%	50%
U drugom slučaju	5%		30%
U trećem slučaju			25%

Na mjestu gdje se događaj dešavao, da li su bile prisutne druge osobe i ukoliko jesu, kako su te osobe reagovale, možemo vidjeti iz naredne tabele:

U 1. slučaju: ↓	U 2. slučaju: ↓	U 3. slučaju: ↓
1. nisu bile prisutne... 20%	1. nisu bile prisutne... 20%	1. nisu bile prisutne... 20%
2. nisu bili svjesni šta se zbiva... 5%	2. nisu bili svesni šta se zbiva	2. nisu bili svesni šta se zbiva
3. pokušali su događaj spriječiti	3. pokušali su događaj spriječiti... 10%	3. pokušali su događaj spriječiti..... 5%
4. pravili su se da ne vide... 20%	4. pravili su se da ne vide... 5%	4. pravili su se da ne vide
5. podržavali su počinio... 5%	5. podržavali su počinio	5. podržavali su počinio
6. učestvovali su zajedno... 5%	6. učestvovali su zajedno	6. učestvovali su zajedno

O kojem obliku seksualne zloupotrebe se radilo možemo vidjeti iz sljedeće tabele:

U 1. slučaju: ↓	U 2. slučaju: ↓	U 3. slučaju: ↓
1. silovanje.... 15%	1. silovanje.... 15%	1. silovanje....5%
2. pokušaj silovanja.... 15%	2. pokušaj silovanja	2. pokušaj silovanja
3. silovanje od strane više lica	3. silovanje od strane više lica	3. silovanje od strane više lica
4. pokušaj silovanja od strane više lica.... 10%	4. pokušaj silovanja od strane više lica	4. pokušaj silovanja od strane više lica
5. incest.... 5%	5. incest	5. incest
6. navođenje na seks sa drugim osobama	6. navođenje na seks sa drugim osobama	6. navođenje na seks sa drugim osobama
7. obmana	7. obmana	7. obmana
8. ucjena i/li prijetnja	8. ucjena i/li prijetnja	8. ucjena i/li prijetnja
9. zloupotreba položaja/autoriteta	9. zloupotreba položaja/autoriteta.... 5%	9. zloupotreba položaja/autoriteta.... 10%
10. iskorištavanje osobe koja je u izmijenjenom stanju svijesti	10. iskorištavanje osobe koja je u izmijenjenom stanju svijesti... 5%	10. iskorištavanje osobe koja je u izmijenjenom stanju svijesti
11. iskorištavanje polno nezrele osobe	11. iskorištavanje polno nezrele osobe	11. iskorištavanje polno nezrele osobe
12. zloupotreba poremećene ili nemoćne osobe	12. zloupotreba poremećene ili nemoćne osobe	12. zloupotreba poremećene ili nemoćne osobe
13. iskorištavanje seksualnosti osobe	13. iskorištavanje seksualnosti osobe.... 5%	13. iskorištavanje seksualnosti osobe.... 5%
14. uznemiravanje.... 10%	14. uznemiravanje.... 5%	14. uznemiravanje.... 5%

Da li je slučaj prijavljen policiji možemo vidjeti iz sljedeće tabele:

	DA	NE	NE ZNAM
U prvom slučaju	10%	5%	20%
U drugom slučaju	5%	5%	20%
U trećem slučaju			20%

Zašto nije osoba kojoj se to desilo prijavila slušaj policiji možemo vidjeti iz sljedeće tabele:

U 1. slušaju: ↓	U 2. slušaju: ↓	U 3. slušaju: ↓
1. plašila/o se da okolina ne sazna... 10%	1. plašila/o se da okolina ne sazna.... 5%	1. plašila/o se da okolina ne sazna... 5%
2. po inilac joj je prijetio osvetom ako slušaj prijavi... 10%	2. po inilac joj je prijetio osvetom ako slušaj prijavi... 5%	2. po inilac joj je prijetio osvetom ako slušaj prijavi
3. nije znala kako da pokrene proceduru..... 5%	3. nije znala kako da pokrene proceduru	3. nije znala kako da pokrene proceduru
4. plašila se da neće uspjeti da dokaže slušaj na sudu... 5%	4. plašila se da neće uspjeti da dokaže slušaj na sudu	4. plašila se da neće uspjeti da dokaže slušaj na sudu... 5%
5. ne znam... 20%	5. ne znam.... 10%	5. ne znam... 15%
6. nešto drugo:	6. nešto drugo:	6. nešto drugo:

Da li je slušaj prijavljen policiji i da li je po inilac uхваćen:

	DA	NE	NE ZNAM
U prvom slušaju	10%	10%	15%
U drugom slušaju	5%	5%	15%
U trećem slušaju	5%	5%	10%

Ako je po inilac uхваćen, da li je došlo do pokretanja sudskog postupka možemo vidjeti iz tabele:

U 1. slušaju: ↓	U 2. slušaju: ↓	U 3. slušaju: ↓
1. sudski postupak nije pokrenut 5%	1. sudski postupak nije pokrenut	1. sudski postupak nije pokrenut 5%
2. postupak je pokrenut i po inilac je proglašen krivim 5%	2. postupak je pokrenut i po inilac je proglašen krivim 5%	2. postupak je pokrenut i po inilac je proglašen krivim
3. postupak je pokrenut, i po inilac je proglašen nevinim 5%	3. postupak je pokrenut, i po inilac je proglašen nevinim	3. postupak je pokrenut, i po inilac je proglašen nevinim
4. postupak je pokrenut, ali je žrtva kasnije povukla tužbu	4. postupak je pokrenut, ali je žrtva kasnije povukla tužbu	4. postupak je pokrenut, ali je žrtva kasnije povukla tužbu
5. postupak je pokrenut, ali je po inilac oslobođen zbog nedostatka dokaza	5. postupak je pokrenut, ali je po inilac oslobođen zbog nedostatka dokaza 5%	5. postupak je pokrenut, ali je po inilac oslobođen zbog nedostatka dokaza
6. ne znam 15%	6. ne znam 10%	6. ne znam 15%
7. nešto drugo:	7. nešto drugo: 5%	7. nešto drugo:

Osobe kojima se to desilo, u prvom slušaju, najčešće su se obratile su prijatelji 15%, a 15% ih je što ne znaju da li se osoba nekome obratila.

U drugom slušaju, osoba kojoj se to desilo obratila se prijateljima 5%, pedagogu i psihologu u Centru za socijalni rad.

U trećem slušaju, osoba se obratila prijateljima 5%, a 5% je onih koji ne znaju da li se osoba ikome obratila.

Osobe koje su bile žrtve seksualne zloupotrebe mogu se obratiti za pomoć raznim institucijama. Smatraju da neke institucije mogu pružiti odgovarajuću pomoć, a te institucije su:

	DA	NE
Policija	90%	10%
Sudovi	35%	40%
SOS telefoni	70%	20%
Centri za socijalni rad	75%	20%
Psihosocijalna savjetovališta	70%	10%

Studenti i studentice su mišljenja da se pojava seksualnog zlostavljanja može suzbiti na sljedeće i na in:

Znatno proširiti zatvorske kazne za seksualno zlostavljanje	100%
Osnovati veći broj SOS telefona u svim mjestima	70%
Putem medija skrenuti pažnju javnosti na ovaj problem	50%
Pronalaziti počinioce i svetiti im se	20%
Obavještavati mlade o njihovim pravima u slučaju zlostavljanja	75%
Ne vjerujem da se ova pojava može suzbiti	5%